

MWANAMKE NI KULIA NA KUFUTA MACHOZI

BY

DUMEY.A.KIJWITI

WAHUSIKA WAKUU

1/MASWAGA:wasifu wake wa nje ni kijana mwenye makamo mwenye umri wa miaka 35,mrefu na maji ya kunde mwenye mwili wa wastani.wasifu wake wa ndani ni mtu mwenye upendo sana na watu wote,mtu mwenye kujituma katika kazi.anafanya kazi katika chuo kikuu cha iringa ana familia na watoto.

2/JUDITH:Mke wa maswaga.wasifu wake wa nje ni mnene kidogo,mweupe mwenye umri wa miaka 26.wasifu wa ndani ni mpole,mtu wa maamuzi ya haraka bila kusikiliza mtu ni mwepesi kutafuta njia kutatua kilichopo mbele yake na ni mama wa familia na ana watoto watatu.

3/HALIMA:Rafiki wa judith,wasifu wake wa nje ni maji ya kunde,mrefu na wasifu wa ndani ni mwenye hasira,mpambanaji katika maisha yake na watu wanaomzunguka,hajajaliwa kuoata familia wala mme.

4/NOEL:Mdogo wa maswaga,wasifu wake wa nje mrefu mweusi,jicho lake moja chongo kutokana na ugomvi wa kupigana na wenzake kazini.wasifu wake wa ndani makali,mwenye hasira zilizopitiliza,mbinafsi na mwenye majivuno mwenye tamaa ya mali na wanawake.

5/FAY:ni mtoto wa kwanza wa maswaga na judith ambaye yupo kidato cha nne.mkali namwenye maamuzi ya haraka,hapendi kushauriwa ana umri wa miaka 17.

6/JUNE:Ni mtoto wa pili wa maswaga na judith yupo kidato cha kwanza,shule moja na dada yake.wasifu wake wa nje ni mfupi mwenye shape na nywele ndefu,wasifu wa ndani ni mpole na mwenye heshima na kusikiliza.

7/JOHN:Ni mtoto wa kiume pekee katika familia ya maswaga na judith ni mdogo kabisa.wasifu wake wa ndani ni mpole na mwenye upendo

8/EMMA:Ni mchumba wa fay,wasifu wake wa ndani ni mpole na mkarimu,ni konda katika stendi ya iringa.

UTANGULIZI

(Kwenye jukwaa anaingia mwanamke mjamzito sura yake ikiwa na masikitiko huku akiwa amebeba mtoto mchanga mgongoni,kichwani ana ndoo kubwa ya maji,mkononi ameshika jembe,amejifunga kanga lubega,jukwaani anaingia mwanamume akiwa na anayumba yumba kwa ulevi anafika na kufunua vyombo vya chakula anakosa chakula anamvamia mwanamke moja moja kwa kumpiga kisha anaondoka mwanamke anaanza kulia baadae kilio kinapungua na kuanza kuimba)

WIMBO

Iyeeeeee mama iyee

Nahunguruma kama simba msikie

(Nyuma ya jukwaaa wanaitikia kwa pamoja,jukwaani anaendelea kuonekana yule mwanamke akiwa na mwanae mgongoni anakusanya vitu alivyokuwa navyo mwanzo na wanaondoka jukwaani)

(kiitikio)

iyeee mama iyeee

hunguruma kama simba msikie X 2

ONYESHO LA KWANZA

SEHEMU YA KWANZA

(Jukwaani inaonekana nyumba ya maswaga ikiwa ni saa nane mchana,nyumba iliyojaa ufahari wa vitu kwa macho tu mtu ukivitazama,maswaga amekaa sebleni anachezea kompyuta yake huku akifunua vitabu vyake,anaingia mke wake judith akitembea kwa kudeka huku kimwangalia mme wake huku ameshika tumbo lake,maswaga anamwangalia na kutabasamu)

MASWAGA: (Anainuka haraka haraka kutaka kumfata mke wake lakini anaishia kusimama na kunyoosha mkono wake) mke wangu taratibu jamani angalia usije anguka kwenye ngazi maana macho yote yapo kwangu.

JUDITH: (Anaonyesha uso wa huruma na kudeka) umeniacha chumbani peke yangu nikajua umeshaenda chuo, na hapa sina hali miguu inazidi kuvimba na tumbo zito au nina mapacha mme wangu.

MASWAGA: (Anatabasamu huku akipiga makofi ya mshangao) yani wewe mwanamke wa kihehe kwa kudeka mpaka umefanya nipate wasiwasi nisiende kazini kwa homa uliyopata jana.

(Mara muziki wa simu unaanza kuita kwa mbali baadae maswaga anagundua ni simu yake ndo inaita, judith anaiangalia na kuichukua huku akitabasamu kwa mbali na kumpa mme wake simu)

JUDITH: Eheee mama ndo anapiga najua tu anataka ajue hali ya mjukuu wake huku ndani maana kila siku ananipigia simu naenda lini ukweni kujifungua.

MASWAGA: (Anatabasamu anachukua simu kwa judith na kupokea, anageukia meza yake ya kusomea anachukua vitabu na kompyuta yake anaelekea chumbani)

(Mara mlango unagongwa judith anamwita dada aende kufungua wanaingia watoto wake june na fay huku wakionyesha sura za uchovu wanatupa mabegi huku wakielekea chumbani judith anawasimamisha)

JUDITH: Iyo tabia mmetoa wapi kuingia na salam hamtoi na mabegi mnatupa ovyo kwanini? (huku ameshika kiuno chake amekunja sura)

FAY: *(Anaweka sura ya kudeka huku akigonganisha miguu yake kwa pamoja)* jamani mama hutuonei huruma sisi tunabeba shule na kwenye basi la shule adi huku tubebe sisi tumechoka.

JUDITH: Sitaki maelezo bebeni haya mabegi pelekeni chumbani kwenu kabla sijawavuruga.

JUNE: Mama jamani kwani dada anafanya nini si aje kuyachukua. *(huku akiondoka kuelekea chumbani)*

JUDITH: *(Anamwangalia june mda mrefu kisha anamgeukia fay)*.

Fay anaamua kuchukua mabegi yote na kuelekea chumbani kwake, baada ya mda wanatoka nje fay na june huku wameshika simu zao wanakuta chakula tayari mezani na wanamwona baba yao wanashangaa na kumkimbilia kwa shauku)

FAY: Baba ujaenda kazini kwanini?

MASWAGA: *(Anamwangalia wanawe kwa mapenzi makubwa huku akiwachezea vichwa vyao)* kwasababu nilikuwa nataka kuwapikia wanangu.

JUNE: *(Anacheka kwa nguvu)* baba muongo wala hujui kupika

(Maswaga anacheka huku akiwaambia wasogee mezani kwaajili ya chakula).

ONYESHO LA PILI

SEHEMU YA KWANZA

(Jukwaani ni saa kumi jioni jua likiwa limetulia wanaingia watu tofauti tofauti wa hali duni ya kimaisha wakiwa wamevaa mavai duni wakiwa wamejawa na hekaheka na shauku ya kutaka kuwa wa kwanza kupata msaada wa chakula kutoka katika familia iyo,kitendo hiki ndio desturi ya maswaga na familia yake kila jumapili kutoa msaada wa chakula kwa watu wanaowazunguka wa hali ya chini kabisa kwao kama sadaka,sauti za majirani zinasikika)

JIRANI 1:(Anaongea kwa mshangao na kwa nguvu)Eheee wewe mama amina mroho wewe mme wako si fundi ujenzi lakini bado unakuja kukinga bakuli lako hapa tuachie sisi wajane hiki chakula ehee.

JIRANI 2:(Anaongea kwa jazba huku aking'ang'ania kuingia kwenye mstari)Mama sada usinitafute la rohoni kabisa wewe mbona unauza ulanzi kwa walevi hupati pesa za chakula tusingiliane.

(Majirani wa kwanza na wa pili wanaangaliana kwa jazba na kwa dharau huku wakifyonzana hovy hovy,mara sauti ya maswaga inasikika kwa kuwadalimu na kutaka wawe watulivu na kuwahakikishia kila mtu atapata chakula,wanaanza zoezi la kugawa chakula na kumaliza majirani wanaondoka,jukwaani anabaki maswaga na judith anaingia mdogo wake Maswaga Noel)

MASWAGA:(Anashtuka kwamba anachoona ni sahihi?)eeehe noel mbona hutoi taarifa kama unakuja kuna chochote kimetokea nyumbani au.

NOEL:(Anatabasamu huku akizidi kusogea na kuwaangalia kaka yake na shemeji yake)hapana kaka nilitoa taarifa kwa mama akwambie kuwa nakuja ila naona alisahau ila sio mbaya kaka nimewakuta.

(Maswaga anaingia ndani na mdogo wake,judith anaingia ndani baadae anasalimia na na noel kwa tabasamu hafifu na kishingo upande anachukua begi la shemeji yake na kumwambia mme wake maswaga anamhitaji,maswaga anainuka kuongozana na judith huku akimwita dada wa kazi amujudumue)

JUDITH: (*Anaongea haraka haraka*) imekuwaje mdogo wako kuja kwangu bila taarifa na unajua kabisa hatupatani na yeye alikuwa mpinzani mkubwa kuwa nisirolewe na wewe kisa mimi sio kabila moja na wewe mimi simtaki aondoke.

MASWAGA: (*Anavuta pumzi kwa nguvu na kuiachia huku akimtuliza*) hapana mke wangu huyu ni mdogo wangu awezi ondoka haraka haraka ivo tumpe ata wiki moja na kuhusu ayo mengine yalishapita tugange yajayo.

(*Judith anakubaliana na mme wake maswaga kwamba anampa wiki moja awe ashaondoka nyumbani kwake maana hataki vita na noel*).

ONYESHO LA TATU

SEHEMU YA KWANZA

(*Pazia linafunguliwa ni asubuhi na mapema ndani chuo kikuu cha mkwawa iringa, sehemu anayofanya kazi mwaswaga, ndani ya mkutano maswaga anateuliwa kwenye kikao kuwa yeye ndo ataenda ujerumani kuwakilisha taarifa zao za kikazi kwaiyo amepewa kesho tu kwaajili ya maandalizi, maswaga anapewa ruhusa na kurudi anamkuta mkewe judith na kumwelezea*)

JUDITH: Hapana haiwezekani kwanini ukubali kwenda na unajua hali yangu kuwa na karibia kujifungua afu wewe unataka uondoke.

MASWAGA: Mke wangu mimi nitarudi nakuacha hapa na noel hii ni kazi ya ghafla nisingeweza kubali niteuliwe tu nikijua hali yako ni taarifa zimetoka juu kwa wakubwa.

JUDITH: (*Anamwangalia machozi yakimlenga*) uende uwahi kurudi mimi nataka uwepo nikiwa naenda kujifungua kama unakaa izi wiki mbili sawa.

(*Miezi miwili inapita judith anajifungua mtoto huku akimsubiri mme wake, lakini taarifa za msiba zinamfikia judith kutoka chuo anachofanya kazi mme wake amefariki baada tu ya kufika kule na mwili wameshindwa kuuleta Tanzania umeharibika sana kwaiyo wamemtambua baada ya kuangalia vitambulisho vya kazi na kupigiwa simu toka kule kwaiyo msiba ukafanyika bila mwili kikao cha maswaga baada ya msiba*)

NOEL: (*Anamwangalia judith ambaye alimbeba mwanaye wa mwisho john ,fay kisha anamalizia na june*) nasikitika kuwaambia kuwa msiba ukiwa unaendelea imeonyesha kuwa kaka yangu alikuwa na wadeni wengi na wamehudhulia msiba.

JUDITH: (*Kwa uchungu na sauti iliyo kauka*) shemeji mme wangu ajawahi kuwa na madeni ata mia uo sio ukweli.

NOEL: Una uhakika na unachoongea (*anamkazia macho*) kwanza unafanya nini mpaka saivi amna ata mali za kumiliki.

JUDITH: Unataka niende wapi na hawa watoto nimebakiwa na hii nyumba

(*Anakatishwa na noel kwa ukali, fay na june wanaongea*)

JUNE: Uncle mimi siendi kwa bibi nataka kukaa hapa na nisome shule hapahapa.

NOEL: Unadhani nani atakubali kuwalea ivo mliozoea kumnyonya nyonya mama yenu, wakati mngeweza kusoma ata shule za kayumba

FAY: Uncle naomba usitudharau samahani baba yetu alikuwa anatupenda na alitaka tusome izi shule na tuishi maisha mazuri kwaiyo tuelewe.

NOEL: *(Anatabasamu na kuwaangalia)* mnajua baba yenu madeni alikuwa nayo mpaka hii nyumba inabidi iuzwe kwaiyo mpaka jioni muwe mmeondoka.

(Noel anainuka judith anashika miguu ya noel huku analia kwa sauti iliyokauka, kwa kumuomba nyumba wabaki nayo lakini ne anamsukuma na kuondoka, wanakaa ndani ya siku mbili ndani ya ile nyumba wanakuja kufukuzwa kuwa nyumba iko mnadani).

ONYESHO LA NNE

SEHEMU YA KWANZA

(Pazia linafunguliwa ni saa nane mchana jukwaani inaonekana nyumba duni iliyozungukwa na waswahili ikiwa ndo maisha mapya ya familia ya maswaga katika kijiji cha ilula, anaingia fay na june wamevaa nguo za shule wakiwa wanalia, mama yao anatoka ndani kujua nini shida)

FAY: Mama tumefukuzwa shule wale wote tulioshindwa kulipa ada *(huku kwikwi ikimkamata)*

JUNE: Tuko madarasa ya mtihani mama mitiyani ya kidato cha nne ya dada fay na mimi kidato cha pili inakaribia na hatujasajiliwa

(Mama yao anakaa chini haongei chochote anaanza kulengwa na machozi kisha anawapa moyo)

JUDITH: Wanangu jamani ndo mje mnalia kama mimi sipo jamani

FAY: Mama sisi tunataka kufanya mitihani

JUDITH:Mtafanya msijali hapa cha msingi nilitaka kuwaambia kuwa nimepata genge kule standi ya iringa

JUNE:Kwaajili ya nini mama.

JUDITH:Tutakuwa tunapika na kuuza chakula ili mpate pesa ya ada mrudi shule nyie mtanisaidia kuwahudumia wateja.

FAY:Mama kuuza chakula ndo tutapata ada jamani mimi sijazoea ayo maisha

JUDITH:(*Anawaangalia na kukaza sauti*)sijawalea kimayai kwaiyo iyo ndo njia ya kurudi shule sawa?.

(*Wanakubali kishingo upande,hekaheka zinaanza biashara ya mama nyilie katika standi ya iringa,huko anakutana na halima ambaye alikuwa anauza maziwa ya kopo kwenye mabasi ya mkoani akawa ndo msaada kumwelekeza maisha ya standi yalivyo lakini baada ya wiki wanakuja kuvamiwa na mgambo marufuku kufanya biashara eneo la standi maisha yaanaanza upya anakaa nyumbani halima anambelelea*)

HALIMA:Hodi humu ndani..

JUDITH:Karibu nani

HALIMA:(*Akiwa bado nje anamjibu*)na sauti langu bado ujanigundua

JUDITH:Ahaa nishakujua muone karibu mlango upo wazi

(*Wanakaa chini kwenye mkeka*)

HALIMA:(*Anamtania*)mme wangu john yukiwapi aji kuniangalia mke wake

JUDITH:Yupo ndani aamke aende wapi asubuhi
asubuhi (*anatabasamu*)

HALIMA:Shoga yangu ndo umeamua ukae nyumbani tu mbona biashara zipo nyingi sio lazima mama ntilie

JUDITH:Mama biashara gani tena unataka nifanye atleast ile ndo naiweza

HALIMA:Mimi naona kwa nini usiwe unachemsha viazi vitamu unampa fay na june wakauze mfano fay anauza stand ya iringa kwa kubeba deli kichwani afu june anauza shule ya msingi ilula unakusanya pesa huku ba huku za kujikimu.

JUDITH:Eti shoga yangu eheee maana nilikuwa sina muelekeo mimi jamani na huyu john anamahitaji kama yote.

HALIMA:Wanawake marufuku kukata tamaa shoga tunapamba wenyewe

JUDITH:Asante shoga naomba tu nianze kesho utakuwa na fay basi standi unamwelekeza kuita wateja

(Baada ya mwezi kupita judith maisha yanaanza kuwa ahueni,ila anakuja kugundua kuwa mwanae fay ana ujauzito anaamua kumpeleka hospitali wanahakikisha ni kweli,anaamua kumwota huyo mwanaume anayeitwa emma bodaboda katika stendi ya iringa na kumwambia aondoke nae kwa kuwafukuza huku akilia kwa uchungu).

ONYESHO LA TANO

SEHEMU YA KWANZA

(pazia linafunguliwa nyumbani kwa judith saa tatu asubuhi jua limeshachomoza mazingira yaleyale ya uduni,ni miezi sita john anatimiza tangu kuzaliwa na kifo cha baba yake maswaga,jukwaani yupo judith anamenya viazi vitamu huku akiimba imba,mara malngo unagongwa anaona uvivu kuinuka anaamua kwendelea kumenya viazi unagongwa tena anaanza kulalamika huku abainuka)

JUDITH:Jamani watu asubuhi asubuhi kwa watu nini jamani mxiew *(anafyonza huku anafungua mlango anaona mtu mrefu amevaa koti refu na viatu aina ya mabuti anamwangalia usoni MUNGU wangu mme wake maswaga anapiga kelele za uoga)*

JUDITH:Majirani nakufa mimi mje mnisaidie

MASWAGA:ni mimi mke wangu *(huku anaangua kilio na yeye na anamua kumsogelea na kutaka kumkumbatia)*

(Judith anatimua mbio kutaka kuelekea chumbani huku anapiga kelele za ngolo)

MASWAGA:*(Anaongea kwa kigugumizi na kupandisha sauti)*judith mimi hapa mke wangu sijafariki niko hai taarifa zilikuja sizo

(Judith anahema kwa nguvu na kumtazama na kumuonyesha ishara kuvua koti ba kofia,ndipo anaamini kuwa ni mme wake maswaga anaangua kilio huku akiwa amekaa chini akiwa ameishiwa nguvu,maswaga anamfata ba mkumkumbatia huku wanalia wote na john sauti inasikika ndani john akiwa analia judith anaenda kumchukua na kuja nae)

JUDITH:John wetu mme wangu huyu hapa*(huku akimkabidhi maswaga)*

MASWAGA: (*Analia huku kamkumbatia mtoto wake*) nisamehe mke wangu yakiyonikuta ni makubwa sana

(*Anasimilia huku machozi yanamlenga*)

MASWAGA: Baada ya kufika ujaerumani baada ya kufika uwanja wa ndege aliyetumwa kumpokea hakufika kwa wakati ivyo akauliza chuo alichotakiwa kwenda akachukua usafiri wakafika mbele nje na mji akanyang'anywa kila kitu na uyo dereva alifanya anapajua na kukimbia ivyo alisaidiwa na watu akawa anafanya kazi ya kulisha ng'ombe na kuvuna kwaiyo alikuwa hajua cha kufanya mpaka akapata pesa ya kutosha na kwenda ubalozi wa Tanzania ujerumani na kusaidiwa na ndo karudi kwa msaada wao na chuo.

JUDITH: (*Anamwangalia machoni kwa huruma na kumkumbatia*) pole sana mme wangu nilikuwa nashindwa kulala kila siku kwa kutoamini kuwa haupo.

MASWAGA: (*Anamkumbatia na kuanza kuangua kilio upya*)

(*Judith anamwelezea makasa mzima mpaka sasa maswaga anaomba tu msaha maana yeye ndo chanzo, waanamua kwenda kumuona fay wanakuta anaendelea vizuri nae alistaajabu alipomuona baba yake maswaga akaahidi akijifungua ataendelea na shule na kumtunza mtoto wake, mwasaga anatudi kazini na kurudiaha nyumba yake noel anafungwa kwa kudhurumu pesa za kaka yake*)

(*Nyuma ya jukwaa zinasikika sauti za ngoma na watu wanaingia na kuanza kucheza vanga huku wakiimba*)

WIMBO

Kwa mjomba sirudi tena mbaya weee

kanilaza kwenye kiroba fukara wee x 2

PAZIA LINAFAUNGWA